

S . A . M .

Secció Alta Muntanya del C. Excursionista de Terrassa

Núm. 10

G E N E R

1958

HIVERN A ANDORRA

Neu, cel, muntanya. Heus ací els tres ingredients d'un bon inici d'any pireneic. Amb aquest bell tema fotogràfic, tant de l'agrat del bon excursionista, desitjem a tots els nostres Seccionistes que l'any 1958, sigui ple de realitzacions muntanyenques.

Clixé original de Manel Planchat

REALITAT I FANTASIA

L'any que acaba de finir ha estat, efectivament, un gran any de realitats per al nostre Centre. No cal dir, com totes les tasques de caràcter social i individual, han estat incrementades al compàs normal i lògic que requereix els nostres temps, plens de dificultats, però també d'unes realitats que uns pocs anys endarrera, quasi ni ho hauria sospitat el temperament més optimista.

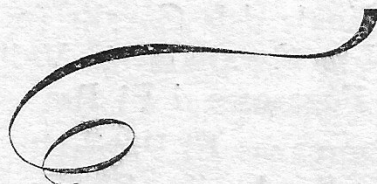
La nostra Secció d'Alta Muntanya, integrada per la quasi totalitat dels temperaments idealistes i perpètuament juvenívols del Centre, ha seguit amb entusiasme la pauta llançada pels actuals caps directius de l'entitat, dels quals, ha eixit la realització de les notables millores efectuades al nostre comú hostatge, gràcies a les quals —no ho dubten pas— serviran per a millor enfocar els nostres moments d'esplai quotidians, vers les tasques complexes —quasi bé diríem, sagrades, a memòria dels qui ara fa quasi mig segle les conceberen— que signifiquen el total valor de la paraula "Excursionisme", que sembla que en molts dels seus aspectes —tots ells interessants e imprescindibles per la vida cultural i **històrica** d'un poble— tinguem avui dia, oblidats.

Ha finit un any. N'ha entrat un altre. Amb ell ha començat també una nova fase de vitalitat per al Centre i també per a tots nosaltres, com a part integrant que en som.

Cal recomençar de nou per a retrobar-nos nosaltres mateixos: Reviure i fer viure al nostre envolt, l'anhel de la nostra causa i la nostra missió, ja que ara menys que mai, no podem deixar esllanguir-la amb qualche pretext que amagui la peresa física i mental, o bé, la covardia d'una total renúncia a l'excursionisme nostre.

Sia en aquest nou any que podrà també ésser de positives realitzacions socials, quan desempellegats definitivament de còmodes complexes, que priven les naturals facultats de sociabilitat de l'individu, podem aconseguir, gràcies a l'esforç i a la voluntat comunal dels nostres consocis i simpatitzants, les màximes realitats, nascudes de l'esplendorosa fantasia, que ens ofrena l'efectiva plenitud d'un any, ara justament moridor i perdurable dins la història exemplar i formativa del nostre Centre.

M. F. B.

M E M

Breu memòria de les activitats portades a terme per la Secció d'Alta Muntanya, durant l'any 1957:

MOVIMENT DE SOCIS: Consten, actualment, inscrits en aquesta Secció, un nombre total de 284 socis, superen, per tant, en 51, al nombre de l'any anterior.

ACTES REALITZATS: Durant el transcurs de l'any s'han realitzat diversos actes, els més significatius dels quals són els que mencionem a continuació:

"VI Curset d'Escalada": Gràcies als excelents monitors de qui vàrem poder comptar, per a realitzar aquest curset, els novells debutants vàren ésser convenientment ensinistrats, durant les diverses pràctiques efectuades en les properes muntanyes de Sant Llorenç i Montserrat.

"Festivitat de Sant Bernat de Menton": Amb motiu de la Festivitat del Sant Patró muntanyenc, tingueren efecte diversos actes religiosos, populars i excursionistes, els dies 14, 15 i 16 de Juny, que finalitzaren amb una Missa celebrada al cenobi de La Mola en la qual col·laborà el Centre Excursionista de Sabadell i la Secció Coral del Nostre Centre.

"Comiat a Hermies Busqué": El dia 1 d'Octubre, vigília del viatge a Mèxic d'aquest benvolgut consoci, es realitzà un acte de comiat, en el qual se li oferí una placa d'argent i finalitzant el simpàtic acte amb l'espontània col·laboració de nostre grup juvenil d'animadors.

EXCURSIONS OFICIALS DE LA S. A. M.: A La Mata i Coves de Mura; Excursió - travessa per l'Alta Cerdanya; Travessa de vacances, al Pirineu Franc-Aragonès amb ascensions a varis cims de la regió del Mont Perdut; Excursió Espeleològica, a les Coves Freda i del Salitre, Montserrat; Castanyada a "Can Marcet", etc.

ACTIVITATS D'ESCALADA: De les nombroses ascensions, realitzades pels nostres elements escaladors, durant l'any s'han registrat oficialment, les sagüents:

A **Sant Llorenç del Munt**: Cavall Bernat; L'Esquirol; Les Castellasses (nocturna i bivac); Roca Petanta; Cova del Drac (1.ª ascensió per la via Feiner); Agulla Verge (1.ª ascensió per la via Collet); Cap de Mort (1.ª local); El Muronell de La Mata (1.ª local); Agulla de la Font de l'Hort (1.ª local); Agulla de La Tanca; Turó de les Nou Cabres; El Puro; La Vella; Cingle dels Cavalls (per l'aresta); La Falconera (1.ª local per la cara N.); Cavalls de la Vall; El Paller de Les Fogaroses; El Gegant de Les Fogaroses, i El Bec.

A **Montserrat**: La Campana; El Projectil; La Prenyada; La Mòmia; La Botaruda; El Martell; Agulla dels Espeleòlegs; Lo Cap de Guerrer;

O R I A

La Bitlla; Agulla de Sant Benet; El Pebrot; La Nineta; La Caputxa; El Caputxó; Roca dels Hurons (1.ª local); Cavall Bernat (Vies Normal i GAM - 1.ª local); La Foca (1.ª ascensió); Agulla Fina; La Cadireta (1.ª local); Agulla Sense Nom; El Frare Encantat; El Dau d'Agulles (1.ª local); La Torta; La Monja; El Bisbe; La Miranda del Lloro; Agulla del Miracle; El Setrill; La Filigrana; El Pingüino (1.ª local); El Broc (1.ª local); La Mamelluda (1.ª local); El Dit (1.ª local); Agulla de la Venta (1.ª local); Agulla "Ignasi Capeta" (1.ª ascensió).

A Port de Beceit: El Dit de Beceit (1.ª ascensió).

Al Montseny: Agulla de la Unió (1.ª local).

Al Massís del Cotiella: Pic de Coronas (1.ª ascensió); Punta Raymond d'Espuy (1.ª ascensió oficial); Cresta de les Corones (1.ª travessa); Aresta NE. de Espuy-Billon del Cotiella (1.ª ascensió nacional).

Al Pireneu: Encantat Petit (directíssima J. Romeu); Crestes de Salenques (1.ª travessa local).

ACTIVITATS ESPELEOLÒGIQUES: Descens als següents avencs:

A la Regió de Sant Llorenç del Munt: Del Daví; De La Codolèda; De Castellsapera; Del Llest i del Montcau.

A la Regió de Garraf: Avenc Passant; De Dues Roques; Del Mall; Dels Beguetans i De l'Esquerrà.

CAMPAMENTS OFICIALS: VI Campament d'Hivern —sobre neu— a Jaca de Carboners (Ull de Ter); I Acampada Hivernenca, a Can Torres i VIII Campament de Tardor a Coll Cardus.

EXISTÈNCIA DE MATERIAL PER A PRESTEC: Havent adquirit recentment, dues tendes d'acampada modernes, de tres llocs de capacitat cadascuna, es disposen actualment, per a lloguer, de les següents:

15 tendes de tres places, una de 2 places i una de 6 places.

I de material divers, el següent:

5 cordinos; 8 piolets; 7 parells de grampons; 3 parells de taloneres; 8 galledes de lona; 1 "petromax"; 1 llum de petroli; 3 llums nous, per espelma; 1 "bòtquin"; 3 terres; 7 trams d'escala de corda de 10 i 15 metres; 9 llibants; 2 paelles; 3 plates; 1 graelles i 2 olles.

EXISTÈNCIA DE MATERIAL D'ESCALADA PER A PRESTEC: 3 cordes de 40 m.; 15 mosquetons; 1 mosquetó gros; 5 martells; 5 escarpres pitons horitzontals; 5 pitons verticals; 1 anella abandonament "rappel"; 10 bagues curtes; 4 bagues llargues; 2 cordes per a assegurar i una corda de 24 m.

PRESTEC DE MATERIAL: Vegi's Butlletí del SAM n.º 9.

Travessa als cims del Grand Vignemale

Aquell dia, encara era clar, quan el ja familiar soroll del "primus" ens anunciava les delícies d'un plat de sopa, calent, que nosaltres esperàvem amb delit, ja que sabíem que aquella pasta aigualida, havia d'ésser rebuda pels nostres estómacs afamats, amb honors d'autèntic banquet.

Estàvem instal·lats, en Nicolau Salas, en Salvador Trullás i jo, dins la bauma que els francesos anomenen "Villa Meillon", situada al peu mateix de la cara N. del Grand Vignemale.

Aquesta bauma, que es troba sota d'uns grossos blocs, al sur de la gran esplanada de les "Grandes Oulettes de Gaube", està formada per dues cavitats, l'una al costat de l'altra, on poden dormir, en total, unes sis persones. El sostre de la bauma, es bastant baix, la qual cosa si bé és un inconvenient a l'hora de fer el sopar, ja que s'ha de caminar de genolls, és, en canvi, una gran ventatge a l'hora de dormir, car fa que es conservi millor l'escalf, impedit una excessiva entrada d'aire fred de l'exterior. Aquest refugi natural, està immillorablement ben situat per a efectuar les ascensions a la cara N. del Gran Vignemale i és bastant freqüentat, principalment per escaladors francesos. Des d'aquesta bauma, per a anar fins al Refugi Baysselance, construït sobre la vessant est de la Hourquette d'Ossoue, es pren un camí, extraordinàriament ben trasat, que hi porta, en unes dues hores de forta pujada, guanyant un desnivell de més de 500 metres.

Si nosaltres havíem decidit quedar-nos a fer aquell semi-bivac, no era perquè tinguéssim intencions d'efectuar, a l'endemà, cap ascensió per la cara N., sinó perquè no estàvem disposats a desprendre la quantitat de francs que costa dormir en el Refugi i, essent tots tres decidits partidaris dels bivacs, ens trobàrem perfectament a gust, sota d'aquell sostre de roca.

Aquell dia havíem fet una jornada relativament curta. Al matí, havíem sortit del Refugi Wallon, en direcció a Pont d'Espagne, per la deliciosa Vall del Mercadau i, després, fins a Cauterets, ja que havíem de proveir-nos de subsistències per a les jornades següents. Cauterets, se'ns va presentar amb tot l'atractiu d'una ciutat moderna i francesa, que vàrem poder recórrer en poc temps, mentre esperàvem l'hora de sortida del "car" que en havia de tornar a Pont d'Espagne, ja que per a guanyar els 500 metres de desnivell que separen aquests dos punts ens havíem decidit a fer aquesta despesa extraordinària de francs.

Des de Pont d'Espagne, havíem seguit la ruta clàssica de la Vall de Gaube. El principal atractiu d'aquesta vall, és la contínua visió de la impressionant cara N. del Grand Vignemale, que s'aixeca al fons i en direcció a la qual es camina, però, nosaltres, no vàrem poder gaudir d'aquest grandios espectacle, degut a la boira baixa que s'empenyaha a cobrir-ho tot i que no va aixecar-se en tot el dia, fent que, per a localitzar la "Villa Meillon" haguéssim de buscar, durant una bona estona. Per això, quan, després de sopar, ens ficàvem dins dels sacs de dormir, no podien ésser massa optimistes, les nostres previsions per a l'endemà.

No obstant i això, quan al dia següent vàrem treure el cap fora de la bauma, la nostra alegria va ésser inmensa de poder comprovar que ni una sola boira, ens impedia disfrutar d'un cel pur que anava agafant color, amb la primera llum de la matinada. Ràpidament, vàrem sortir dels sacs i, pocs moments després, novament amb les motxilles a l'esquena, preníem el camí de la Hourquette d'Ossoue. Tot pujant, podíem contemplar la famosa Paret N. de la Pique-Longue, amb els seus 800 metres de caiguda gairebé vertical i el no menys famós "Couloir de Gaube", fosca xemeneia de neu i glac, de reconegut prestigi entre els més famosos escaladors pireneïstes.

Desde la Hourquette d'Ossoue, i després d'haver esmorzat, vàrem anar a deixar les motxilles al Refugi Baysselance, i partírem, tot seguir, cap al Gran Vignemale.

El massís que porta, en conjunt, el nom de Grand Vignemale, està format per un cercle de pics, els quals sobrepassen tots els 3.000 metres i d'entre els que destaca la Pique-Longue, que, amb els seus 3.398 m., en constitueix el punt

més alt i un dels pics més importants del Pirineu. Aquest cercle grandios, conté la Gran Gelera d'Ossoue, coneguda com la més gran del Pirineu.

El nostre projecte, era de realitzar la travessa dels pics del Grand Vignemale, donant la volta al cercle, sempre per sobre els 3.000 metres i sense passar a la gelera, sinó en els trossos més indispensables; per tant portàvem com a únic material un cordino de 30 metres i anàvem calçats amb xirucas, ja que no havent de trepitjar neu, és un calçat excellent, per la grimpada sobre roca.

Des del Refugi, vàrem pujar directament, al cim del Petit Vignemale (3.032 metres), on s'arriba en una hora aproximada de pujada, per tartera i clapes de neu. En aquest cim, comença la cresta que porta fins a la Punta de Chausenque. Aquesta cresta, encara que no té cap dificultat com a escalada, és sumament interessant i divertida, amb passos molt aeris, sobre la Gran Gelera d'Ossoue, a l'esquerra i la Gelera del Petit Vignemale, a la dreta.

A la sortida del Petit Vignemale, es pren la cresta, baixant un resalt fàcil; després, continuant per l'aresta, es desgrimpa un segon resalt, amb molt bones preses. A continuació, si es segueix l'aresta, aquesta porta fins a un resalt, on, per a guanyar temps, vàrem flanquejar-ho per l'esquerra, sense necessitat de corda. Un cop sota aquest resalt, es continua desgrimpant per una xemeneia oberta en la vessant N., de roca molt descomposta, però molt poc dreta; després, es flanqueja, fins a trobar, de nou, l'aresta, que es segueix fàcilment fins al Coll dels Glaciers, des d'aquest punt, amb grimpada fàcil i agradable, s'arriba a la Punta de Chausenque (3.205 m.).

Des d'aquesta punta, vàrem baixar a la Gelera d'Ossoue, ja que la cresta queda tallada per la Bretxa de Gaube, impossible d'atravessar, car dona sortida al famós Couloir. Abans d'arribar a aquesta bretxa, un petit pic, de roca fosca i trencada, denominat "Piton Garré", fa d'excellent mirador sobre el "Couloir de Gaube", que, des d'aquí, és impressionant i esgarrifós, amb els seus 600 metres de desnivell. Si escoltàvem amb atenció, sentíem les allaus de pedres i neu, que, de tant en tant, baixaven per la xemeneia i que constituïen un dels principals perills d'aquella ascensió. La part superior del Couloir, és una paret de glaç, que nosaltres vàrem veure Hisa i molt vertical, amb un glaç que a la llum del sol, agafava transparències de color verdós.

Des de la Gelera, amb una grimpada fàcil, vàrem pujar a la Pique Longue (3.298 m.), passant, a prop del cim, per la famosa "Gruta del Paradís", que és una cavitat dins la roca, feta per la mà de l'home per ordre del Compte Russel, el qual tenia allà una fantàstica residència d'estiu.

Des de la Pique-Longue, i després d'un breu menjar del pòc que portàvem, vàrem continuar, per una cresta fàcil, encara que de roca molt trencada, fins al "Pic du Clot de la Hount" (3.289 m.). Aquest pic que encara es pot considerar com a un cim de grimpada, és l'últim de la cadena frontera, la vessant N. de la qual, dona a França. A partir d'aquí, la cresta gira per a donar forma al cercle i en arribar al Coll de Cerbillona, es converteix en una carena de pedres esmicolades.

Des d'aquest coll, i sempre per la carena, vàrem pujar al Pic de Cerbillona (3.247 m.) i Pic Central (3.235 m.), des d'on es domina la vall espanyola del Rio Ara, fins a la qual hi ha un desnivell de més de 1.000 metres. Continuant per la mateixa carena, vàrem arribar al Montferrat (3.220 m.), últim pic que tanca el grandios cercle. Des d'aquest cim, últim "tres mil" d'aquella jornada, donàvem una mirada de comiat als altres cims assolits i ens dirigíem també, envers les properes muntanyes de Gavarnie, vers on ens haviem de dirigir en jornades següents.

El descens, el vàrem fer per l'aresta del Montferrat, molt descomposta, però fàcil, per a anar a trobar, al final de la Gelera, un terreny molt desigual, erosionat pel glaç i la neu, que vàrem atravessar fins a trobar el camí que ens retornà al Refugi.

De nou amb les motxiles a l'esquena, vàrem prendre el camí que, baixant un desnivell considerable, desemboca en la pista que porta fins a Gavarnie. Abans d'arribar-hi, ja fosc, amb molta gana i bastant cansats, ens vàrem quedar a bivaquejar en un prat, donant la jornada per acabada i desitjant sincerament que les següents fossin tan afortunades com aquesta.

LLIBERT PADRO

L'AVENC DE L'ESQUERRÀ

Les exploracions que normalment podem efectuar en els avencs de la propera muntanya de Sant Llorenç són tots relativament fàcils, ja que els descensos són curts, i precisen, per tant, un mínim de material i d'esforç físic. Es per això, que ens semblava una empresa extraordinària, emprendre l'exploració d'un avenc com és el de l'Esquerrà, que, amb els seus 205 metres, ostenta el rècord de Catalunya, en quant a profunditat coneguda en avencs.

No obstant i això, desitjosos de poder prendre part en una exploració d'aquesta envergadura, ens vàrem ajuntar a elements més competents que nosaltres, com són, el conegut espeleòleg J. M. Torras del GES del CMB i els germans Pallejà del GES del CMT. D'aquesta forma, podem comptar amb adequat material de descens, que no hauríem pogut trobar aquí a Terrassa, i vàrem emprendre l'aventura, els companys d'aquesta SAM, Salas, Trullàs, Padró i el que signa.

Per efectuar aquesta exploració, vàrem escollir dos dies de festa, situant-nos a la boca de l'avenc, el primer dia al migdia i començant el descens a les dues de la tarda. Degut als pocs elements que formàvem part de l'expedició, no vàrem deixar equip de superfície, quedant només al exterior, en Pere Pallejà, que es quedaria esperant-nos fins a l'endemà, bivaquejant allà a prop. El descens als diferents pous, el vàrem fer tots, assegurats amb corda a més de l'escala, però amb un sistema d'assegurança, degut a la iniciativa d'en Torras, de forma que no havia de carregar ningú amb la ingrata missió de quedar-se esperant, al començament d'un descens, per a tornar a assegurar els altres companys de pujada; gràcies a aquest sistema, tots els components de l'expedició podien arribar al final de l'avenc.

Després d'una successió de pous, que constitueixen un autèntic laberint, entre els quals, són de destacar els pous concrecionats, d'una bellesa sorprenent, vàrem arribar a la gatera denominada "Tendó d'Aquiles", que deu aquest nom al fet d'ésser l'únic punt accessible per a poder passar a uns altres pous; aquesta gatera, que es caracteritza per ésser extraordinàriament estreta, ens obligava a uns esforços i contorsions realment còmics de veure. Després de la gatera, seguia un pou, en el qual, a mitja paret, es destacava un forat que podia donar lloc al descobriment de nous pous. Es per això que, decidint explorar-lo, en Torras va poder arribar-hi després d'un flanqueig difícilíssim, comprovant allavors, que aquell forat donava lloc a unes estretes galeries que acabaven en gateres, aparentment cegues, o, quan menys, gairebé impossibles de traspassar.

Finalment, es va poder arribar al final de l'avenc, començant seguidament el retorn cap a la superfície, ja que el temps que disposàvem no permetia entretenir-nos massa. En els últims pous, ja de cara a la sortida, el cansament, s'anava apoderant de tots, col·laborant a que sentíssim més son, l'absència de llum, car gairebé les piles dels cascs, ja estaven gastades o deteriorades per la humitat.

Per fi, a les tres de la tarda, tornàvem a veure la llum del sol, després d'un total de vint-i-cinc hores, passades en l'interior de la terra, sense poder dormir ni descansar i gairebé sense menjar. El suculent dinar que ens tenia preparat en Pere Pallejà, el vam haver d'engolir amb moltes presses, degut al poc temps que ens quedava i, moments després, pel tren, camí de casa, començàvem a preparar-nos per la gran dormida que pensàvem fer.

EMILI REDONDO